

PROGRAM RADA ZA 1979 GODINU

- redovna djelatnost -

Spomen - područje Jasenovac je od posebnog društvenog interesa, osnovano je 26.05.1968. god. odlukom SO Novska, a osnivač je Sabor SRH.

Spomen - područje Jasenovac osnovano je sa zadatkom:

- da obavlja poslove zaštite i održavanja spomeničnog prostora, spomen obilježja i objekata vezanih za autentične površine bivšeg koncentracionog logora Jasenovac (1941 - 1945. g.),
- da sakuplja, proučava, sistematizira i evidentira predmete, dokumente, filmski i tonski dokumentacioni materijal s tematikom fašističkih zločina,
- da preko stalne i povremene izložbi, stručnih predavanja i informacija, filmskih projekcija, organizirane vodičke službe i drugim oblicima informira posjetioce i javnost o fašističkim zločinima i zločinima u logoru Jasenovac,
- da surađuje sa školama i ustanovama za odgoj i obrazovanje djece, omladine i odraslih, organizacijama udruženog rada i DPO sa ciljem prezentiranja svoje djelatnosti, te odgoja i edukacije građana (prvenstveno mlade generacije),
- da se kroz izdavačku djelatnost putem objavljivanja publikacija, zbornika, zapisa, sjećanja, saopćenja, kataloga, vodiča, razglednica, dijapositiva, filmova, te propagandnog materijala upoznaju posjetioci i javnost s lokalitetom, dokumentima, objektima i predmetima memorijalnog karaktera, te događajima i stradanjima u fašističkim logorima,
- da putem akcija i manifestacija evocira na strahote fašističkim zločinima (i prenesu poruku DA SE NE ZABORAVI i DA SE NE PONOVI),
- da posjetiocima pruži i druge (turističko-ugostiteljske) usluge.

Spomen - područje Jasenovac obuhvaća lokalitete bivšeg koncentracionog logora smještenih na prostoru od 210 km². U ovom prostoru nalaze se lokacije sistema jasenovačkih logora smrti, grobišni kompleksi i memorijalna obilježja (Bročice, Krapje, Uštica, Mleka, Jasenovac - logor III "Ciglana" i logor IV "Kožara", te grobišni kompleks Gradina u susjednoj SR BiH).

Kad se govori o bivšem konc. logoru, misli se uglavnom na prostor gdje se nalazi monumentalni kamni cvijet, simbol neuništivosti života, na mjesto najvećeg sistema jasenovačkih logora - logor III "Ciglana". Spomen obilježja i Memorijalni muzej evociraju uspomene na 700.000 života.

Ovaj prostor zauzima 125 ha površine koja se intenzivno njeguje i održava.

Cjelokupna djelatnost Spomen - područja Jasenovac ostvaruje se kroz više vidova, od kojih najvažniji:

- muzejska djelatnost
- održavanje i zaštita prostora
- izdavačka i uslužna djelatnost.

1. Muzejska djelatnost

Kroz muzejsku djelatnost obuhvaćeni su poslovi i zadaci Memorijalnog muzeja sa stalnom postavom, vodička služba sa radom u dvije smjene, zadaci kustosa i muzejskog pedagoga, akcije i manifestacije u spomeničnom prostoru i dr. Memorijalni muzej je u proteklom periodu posjetilo preko 2.000.000 posjetilaca, a samo u posljednje dvije godine (1977 i 1978 do 1. XI) 850.000.

Najveći broj posjetilaca dolazi u grupnim posjetama (škole - osnovne i srednje, fakulteti, organizacije udruženog rada, društveno-političke organizacije, delegacije itd). U deset mjeseci 1978 godine Spomen-područje je posjetilo 3.617 grupa.

Za grupne posjete u pravilu se daju uz razgledanje muzejske postave, predavanja ili informacije i projekcija filma.

U okviru muzejske djelatnosti su i radni zadaci kustosa i muzejskog pedagoga, koji će se između ostalog baviti:

- organiziranjem muzejske djelatnosti,
- voditi muzejsku dokumentaciju,
- istraživačkim i naučnim radom,
- prikupljanjem muzejske i memorijalne građe,
- izdavačkim radom,
- suradnjom s radnim institucijama na stručnim i muzeološkim poslovima, te na popularizaciji i afirmaciji djelatnosti Spomen - područja,
- radom sa posjetiocima, pripremom posjeta, predavanjem i informiranjem.

Radnici na poslovima i zadacima muzejske djelatnosti zajedno s drugim radnicima Spomen-područja Jasenovac angažiraju se posebno u akcijama i manifestacijama vezanim za spomenični prostor. Navodimo neke od planiranih:

- manifestacija "Susret mladih" za 22. april, dan proboja posljednje grupe logoraša,
- komemorativni program za 4.VII - tradicionalna manifestacija na Dan borca i datum otvorenja spomenika,
- realizacija dijela programa SORA Jasenovac: Škola historije, omladinska politička škola na temu "fašizam i neofašizam - ideologija politike zločina", škola za mlade vodiče,
- osposobljavanje omladinaca-vodiča (učenika SSC Novska) za vodiče svojoj generaciji na tradicionalnom susretu mladih,
- izučavanje i realizacija proširenog programa učenika OŠ "Bratstvo-jedinstvo" Jasenovac, obzirom na važnu ulogu SPOMEN ŠKOLE i lokaciju u memorijalnom prostoru,
- inicirati i programski otvariti akciju stvaranja omladinskog centra za njegovanje revolucionarnih tradicija (u omladinskom naselju "Svijetu mir" - kad nije u toku SORA).

2. Održavanje i zaštita spomeničnog prostora i objekata

Već u uvodu je rečeno da se lokaliteti Spomen - područja prostiru na 210 km².

Održavanje prostora može se stupnjevati:

- povremeno košenje i krčenje (4 puta godišnje) na grobišnim kompleksima "Krnđija" (udaljena 6 km), Krapje (udaljeno 12 km), Uštica (udaljena 4 km), Mlaka (udaljena 12 - 15 km),
- održavanje prostora logora III u površini od 125 ha:
 - oko 100 ha košenja strojem (traktorom) i to oko 6 puta godišnje,
 - cca 20 ha intenzivna njega, održavanje pomoću parkovnih šišačica i kosilica,
 - oko 5 ha ručna obrada (okopavanje, obrezivanje i sl.) nasada ukrasnog šbunja, parkovnog drveća i drugog dekorativnog raslinja.

Istovremeno neophodno je stalno održavanje čistoće u prostorima izloženim prometu posjetilaca (parking, okoliš muzeja, prilazna cesta nasipom do pomoćnog parkinga i groblja "limanil", pješačka staza-pasarela do spomenika, kripti i okoliš spomenika). Dosta sredstava i rada angažira se na planu zaštite od poplave, obzirom na lokaciju (nivo rijeke Save je često iznad površine spomeničnog prostora, a još češća je opasnost od toka zaobilaznih voda i podzemnih voda).

U cilju obrane od poplave izgrađena je mreža odvodnih i drenažnih kanala, izgrađen je (iako ne i dovršen) nasip za obranu od zaobilaznih voda. U kriznim periodima (redovna i vanredna obrana od poplave) danonoćna su dežurstva i rad postrojenja pumpne stanice.

Fizičko obezbjeđivanje objekata i prostora vrši čuvarska služba. Napominjemo da u sezoni najveće posjete za održavanje čistoće te u vegetacijskim najobilnijim periodima za održavanje prostora angažiramo sezonsku radnu snagu, pošto vlastitim snagama nebi bilo moguće održati određeni stupanj uređenosti prostora. Isto tako, uz izvršenje drugih zadataka, SORA Jasenovac dio svojih zadataka realizira u ovom prostoru (prvenstveno održavanje ~~mreže~~ odvodnih kanala i uređenje grobišnih kompleksa). Svake godine tri do četiri puta učenici SSC Novska (500 do 700 učenika) rade na okopavanju nasada i uređenju grobišta.

3. Izdavačka i uslužna djelatnost

Zadaci izdavačke djelatnosti baziraju se na potrebi šire afirmacije teme Jasenovca a ostvaruje se kroz izdanja memoarskog, naučnog i propagandnog karaktera.

Prikupljanje i obradu podataka, sjećanja, iskaza, pisanih i foto dokumenata, tonskih i filmskih materijala i sl. obavljaju stručni radnici Spomen-područja u okviru svojih redovnih zadataka kao i vanjski suradnici.

Do sada je u vlastitoj organizaciji štampano 20 naslova od čega u biblioteci "Poruke" 17, izdano 10 brojeva lista "Poruke" i preuzeta ili otkupljena 2 izdanja.

Vlastita izdanja štampana su uglavnom u tiražu 5.000 - 10.000 primjeraka.

Turističko-propagandnog karaktera je izdanje MIM "Jasenovac" na našem, engleskom i francuskom jeziku, deseteri motiva razglednica, niz značaka s motivima spomeničnog prostora i spomen obilježja.

U ovoj planskoj godini predviđamo izdavanje 2 knjige sjećanja preživjelih satočenika, nastaviti s izlaženjem lista "Poruke", publicirati radove o istraživanjima na spomeničnim lokalitetima. U propagandnom programu obnoviti i proširiti asortiman izdanja (monografija, razglednice, značke, privjesci, diapozitivi). Uslužna djelatnost zadovoljava potrebe posjetioca prodajom vlastitih izdanja i izdanja propagandnog karaktera, te prodaju osvježavajućih, bezalkoholnih napitaka. U prodaji stalno su zaposlena 2 radnika a četiri radnika zapošljavaju se na određeno vrijeme kao sezonski radnici (u trajanju do 3 mjeseci).

4. Zajednički poslovi

U organizacionoj strukturi ustanove dio poslova je zajednički za sve djelatnosti.

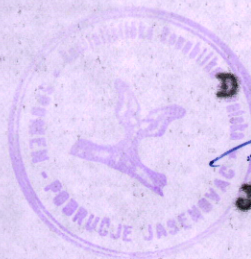
Ovdje ubrajamo organizaciono rukovodne i financijske administrativne poslove. Organizaciono rukovodni zadaci odvijat će se kroz poslove organizacije i koordiniranje rada, predstavljanje i zastupanje, pripreme izdavačke djelatnosti, akcija i manifestacija, kontaktiranja sa srodnim ustanovama, organizacijama udruženog rada, DPZ i DPO, posjetiocima itd.

Financijsko administrativni poslovi proističu iz potrebe za normalnim radom ustanove i pozitivnih zakonskih propisa.

Na ovim poslovima rade tri radnika (direktor, knjigovođa i blagajnik-administrator).

Materijalne troškove i OD radnika za obavljanje zajedničkih poslova razvrstavamo na navedene djelatnosti ustanove s razmjerno učešću u troškovima i dohotku pojedinih djelatnosti, broju zaposlenih i složenosti njihovih radnih zadataka.

Na osnovu investicionog programa i odobrenih sredstava radni ljudi Spomen-područja angažiraju se u realizaciji programa u okviru svojih redovnih radnih zadataka.

Direktor:

Jovan Mirković